
Regeling van de Minister van Economische Zaken en Klimaat van 28 februari 2023, nr. WJZ/ 22508019, houdende tijdelijke regels betreffende subsidie voor energie-intensieve MKB-ondernemingen ter tegemoetkoming van gestegen energieprijzen (Regeling tegemoetkoming energiekosten)

**[Regeling vervalt per 01-01-2025]
Geldend van 1-11-2022 t/m heden**

Protocol ten behoeve van de overeengekomen specifieke accountantswerkzaamheden in het kader van de aanvraag tot subsidievaststelling bij de 'Regeling tegemoetkoming energiekosten'. Dit protocol is van toepassing wanneer:

- De aanvraag tot subsidievaststelling, door de MKB-onderneming (of groep waar deze met is verbonden, € 125.000 of meer bedraagt.

Inleiding

Voor een deel van de MKB-ondernemingen maken de energiekosten een relatief groot deel uit van de totale kosten. Deze groep wordt aangeduid als energie-intensieve MKB-ondernemingen. Bij deze bedrijven zijn er soms onvoldoende middelen om de kosten zelf tijdelijk op te vangen, direct door te berekenen aan klanten of nu direct investeringen te doen om energie te besparen. Dit komt voor een deel ook doordat een gedeelte nog kampt met verminderde buffers als gevolg van de coronatijd. Vergelijkbaar met huishoudens blijkt dat MKB-ondernemingen voor een tijd nog konden teren op bestaande contracten met energieleveranciers, maar nu steeds meer nieuwe contracten moet afsluiten met hogere kosten tot gevolg. Met de TEK (Regeling tegemoetkoming energiekosten) neemt de overheid een deel van de gestegen energiekosten van de energie-intensieve MKB-ondernemingen tijdelijk over zodat zij de ruimte krijgen om zich aan te passen aan een toekomst waarin hogere energieprijzen een realiteit zijn.

De subsidie is bedoeld voor MKB-ondernemingen die voor 1 januari 2023 in het handelsregister waren ingeschreven. Om in aanmerking te komen voor de TEK moet een MKB-onderneming, of een groep als hiervan sprake is (zie hierover tevens de toelichting bij artikel 1 van de 'Regeling tegemoetkoming energiekosten'), aan de volgende eisen voldoen. De MKB-onderneming:

- a) voldoet aan de Europese MKB-definitie;
- b) is in Nederland gevestigd en staat ingeschreven bij het handelsregister; en
- c) is een energie-intensief bedrijf (de som van de leveringskosten voor elektriciteit en gas gedeeld door de behaalde jaaromzet 2022 bedraagt minimaal 7%) .

1. Uitgangspunten

1.1. Doelstelling en inkadering protocol

Dit protocol heeft als doel het geven van aanwijzingen over de reikwijdte en de diepgang van de accountantswerkzaamheden op de door de aanvrager bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna: EZK) in te dienen gegevens voor de aanvraag tot subsidievaststelling 'Regeling tegemoetkoming energiekosten' (Staatscourant 2023, 28 februari 2023, nr. 6510).

Het rapport van feitelijke bevindingen dat voortvloeit uit het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden, zoals vastgelegd in dit protocol, wordt gezien als het nader vast te stellen product van een registeraccountant of accountant-administratieconsulent als bedoeld in artikel 393 lid 1 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, volgens een door de minister ter beschikking gesteld model of een door de minister geaccepteerd document als bedoeld in artikel 12 lid 2.b van de 'Regeling tegemoetkoming energiekosten'.

Financiële afrekening door EZK vindt plaats op basis van de in de aanvraag tot subsidievaststelling opgenomen rapportage, waarop de accountant overeengekomen specifieke werkzaamheden heeft verricht. Door de accountant wordt de 'Aanvraag tot subsidievaststelling Regeling tegemoetkoming energiekosten' gewaarmerkt ter identificatie en als bijlage bij zijn/haar rapport van feitelijke bevindingen opgenomen. Het formulier 'Aanvraag tot subsidievaststelling Regeling tegemoetkoming energiekosten' is gepubliceerd op de website van RVO (www.rvo.nl).

1.2. Belangrijke definities en begrippen

aanvraag: aanvraag tot subsidievaststelling bij de 'Regeling tegemoetkoming energiekosten' door de MKB-onderneming;

aanvrager: aanvragende MKB-onderneming (namens een groep van verbonden MKB-ondernemingen);

accountant: een registeraccountant of accountant-administratieconsulent als bedoeld in artikel 393 lid 1 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek;

algemene groepsvrijstellingsverordening: verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU 2014, L 187);

Belastingdienst: Belastingdienst als bedoeld in 2, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling Belastingdienst 2003;

centraal aansluitingenregister: centraal aansluitingenregister als bedoeld in artikel 2.1.2 van de Informatiecode elektriciteit en gas;

EAN-code: uniek identificatienummer conform de Europese Artikel Nummering die gebruikt wordt als unieke aanduiding van een aansluiting op een elektriciteits- of gasnet;

groep: twee of meer in Nederland gevestigde MKB-ondernemingen die met elkaar verbonden zijn doordat zij een van de banden, bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de algemene de-minimisverordening, met elkaar onderhouden;

grote onderneming: onderneming als bedoeld in artikel 2, onderdeel 24, van de algemene groepsvrijstellingsverordening;

handelsregister: handelsregister als bedoeld in artikel 2 van de Handelsregisterwet 2007;

leverancier: leverancier als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel f, van de Elektriciteitswet 1998 of artikel 1, eerste lid, onderdeel ah, van de Gaswet;

MKB-onderneming: in Nederland gevestigde kleine, middelgrote of micro-onderneming in de zin van de algemene groepsvrijstellingsverordening die in het handelsregister is ingeschreven;

Minister: Minister van Economische Zaken en Klimaat;

omzet: omzet als bedoeld in artikel 8 van de Wet op de omzetbelasting 1968. Als omzet wordt beschouwd het bedrag ten aanzien waarvan de MKB-onderneming aangifte doet voor de

omzetbelasting overeenkomstig de Wet op de omzetbelasting 1968, waaronder begrepen bedragen waarover geen aangifte wordt gedaan maar die afgeleid kunnen worden uit de financiële administratie van de MKB-onderneming dan wel uit andere relevante bewijsstukken;
Tijdelijk crisis kader: mededeling van de Europese Commissie van 9 november 2022 betreffende het Tijdelijk crisis kader voor staatssteunmaatregelen ter ondersteuning van de economie na de Russische agressie tegen Oekraïne (PbEU 2022, C 426/01).

1.3. Procedures en termijnen

Dit protocol geldt voor subsidies die vanaf 21 maart 2023 zijn toegekend op grond van de 'Regeling tegemoetkoming energiekosten' en heeft betrekking op de accountantswerkzaamheden met betrekking tot de aanvraag tot subsidievaststelling welke uiterlijk op 31 mei 2024 17.00 uur door de aanvrager dient te worden aangevraagd. In artikel 12 lid 2 van de regeling is specifiek opgenomen wat in de aanvraag tot vaststelling dient te worden meegezonden.

2. Aanpak accountantswerkzaamheden

2.1. Wet- en regelgeving

Voor de accountantswerkzaamheden betreffende de aanvraag tot subsidievaststelling zijn de volgende wet- en regelgeving van toepassing:

- De 'Regeling tegemoetkoming energiekosten' inclusief toelichting;
- NV COS Standaard 4400.

2.2. Reikwijdte onderzoek

De accountantswerkzaamheden worden uitgevoerd volgens NV COS Standaard 4400 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden'. Het object van onderzoek betreft de aanvraag tot subsidievaststelling.

Het is de verantwoordelijkheid van het bestuur van de aanvragende MKB-onderneming (namens een groep van verbonden MKB-ondernemingen) om een verzoek tot subsidievaststelling conform de in de regeling opgenomen verplichtingen en voorwaarden op te stellen.

Indien er sprake is van (een vermoeden van) misbruik, oneigenlijk gebruik en/of fraude, dan dient de accountant nadere acties te ondernemen in lijn met de NV COS Standaard 4400 en overige wet- en regelgeving. Dit betekent dat de accountant indien hij misbruik of fraude tegenkomt, hier een melding van dient te maken bij de bevoegde instantie(s).

De accountant dient de 'Verordening gedrags- en beroepsregels accountants' (VGBA) en de 'Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten' (ViO) na te leven of, indien van toepassing, andere wettelijke of professionele vereisten, die ten minste gelijkwaardig zijn.

3. Accountantsproduct

De accountant legt de uitkomsten van zijn werkzaamheden vast in een rapport van feitelijke bevindingen, zoals beschreven in de NV COS Standaard 4400 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden'. In bijlage 1 is een voorbeeldmodel opgenomen van een rapport van feitelijke bevindingen.

Van het formulier 'Aanvraag tot subsidievestiging Regeling tegemoetkoming energiekosten' voegt de accountant een voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt exemplaar toe bij het rapport van feitelijke bevindingen.

4. Reviewbeleid

EZK (en RVO die de 'Regeling tegemoetkoming energiekosten' in mandaat uitvoert) heeft als subsidieverstrekker te allen tijde de mogelijkheid een review uit te voeren of te laten uitvoeren bij de accountant belast met het onderzoek naar de informatie opgenomen in de aanvraag teneinde na te gaan of het onderzoek met inachtneming van de relevante regelgeving van de NBA en dit protocol is uitgevoerd. Deze reviews komen niet in de plaats van andere controles dan wel reviews uitgevoerd door de Algemene Rekenkamer.

De accountant belast met het onderzoek en verantwoordelijk voor het verstrekken van het accountantsproduct bij de aanvraag stemt er mee in dat de onderzoeksdossiers ten behoeve van bovengenoemde reviews integraal aan de reviewers ter inzage worden gegeven. Voorts zal de accountant, schriftelijk dan wel mondeling, alle gevraagde gegevens verstrekken die in het kader van voornoemde reviews worden opgevraagd. In dit kader wordt verwezen naar de bepalingen in hoofdstuk 6, paragraaf 1, van de Comptabiliteitswet 2016.

5. Onderzoekspunten accountant

Bij de uitvoering van het onderzoek volgt de accountant de volgende onderzoekspunten met inachtneming van NV COS Standaard 4400 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden' en dit hoofdstuk.

5.1. Behaalde omzet in 2022 van de MKB-onderneming of groep van verbonden MKB-ondernemingen

De MKB-onderneming (of groep van verbonden MKB-ondernemingen) is verplicht een zodanige financiële administratie te voeren waaruit duidelijk de behaalde omzet blijkt.

- a) De accountant stelt vast dat aan de in de aanvraag tot subsidievaststelling opgegeven behaalde omzet in 2022 een door de aanvrager opgestelde onderbouwing ten grondslag ligt. Met betrekking tot deze onderbouwing stelt de accountant vast dat:
 - I. In de onderbouwing een overzicht is opgenomen van de behaalde omzet in 2022 van de aanvragende MKB-onderneming (aanvrager) en de in de groep verbonden MKB-ondernemingen.
 - II. In de onderbouwing een eliminatie heeft plaatsgevonden van de onderlinge omzet van de in de groep verbonden MKB-ondernemingen (met uitzondering van (handels)omzet met een buitenlandse in de groep verbonden MKB-onderneming).
 - III. De in de aanvraag tot subsidievaststelling opgegeven behaalde omzet in 2022 aansluit met het totaal van de in de onderbouwing opgenomen omzet van de aanvragende MKB-onderneming (aanvrager) en de in de groep verbonden MKB-ondernemingen en onderlinge omzet is geëlimineerd
 - IV. Dat in de onderbouwing opgenomen omzet en onderlinge omzet aansluiten op de financiële administratie van de aanvragende MKB-onderneming (aanvrager) en de in de groep verbonden MKB-ondernemingen
- b) De accountant stelt vast dat de omzet zoals opgenomen in de door de aanvragende MKB-onderneming (aanvrager) opgestelde onderbouwing aansluit met de behaalde omzet in 2022 volgens de aangiften omzetbelasting van de aanvragende MKB-onderneming (of groep van verbonden MKB-ondernemingen) aangevuld met vergoedingen voor leveringen van diensten en goederen waarover geen aangifte omzetbelasting wordt gedaan maar afgeleid kunnen worden uit de financiële administratie of andere relevante bewijsstukken.
- c) De accountant stelt vast dat ingeval de aanvragende MKB-onderneming (of groep van verbonden MKB-ondernemingen) aangiften omzetbelasting doet in kwartalen die afwijken van de kalenderkwartalen, voor de behaalde omzet in 2022, wordt uitgegaan van de vier kwartalen die voor het grootste deel in 2022 vallen (artikel 4 lid 2 van de 'Regeling tegemoetkoming energiekosten').
- d) Daar waar afwijkingen worden geconstateerd neemt de accountant deze op in zijn rapport van feitelijke bevindingen.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de accountant zich een oordeel vormt over de inhoud van de onderbouwing of de aangiften omzetbelasting als zodanig. De accountant stelt uitsluitend vast of er een aansluiting en onderbouwing aanwezig is en dat deze aansluit op de in de aanvraag opgegeven behaalde omzet in 2022 van de aanvrager.

5.2. Geen vast contract bij een leverancier

De aanvrager geeft aan op welke EAN code(s) de aanvraag betrekking heeft en verklaart tevens dat de aanvragende MKB-onderneming (of groep van verbonden MKB-ondernemingen), over de gehele periode van 1 november 2022 tot en met 31 december 2023, geen vast contract had met een leverancier waarin leveringstarieven waren opgenomen die lager waren dan de tarieven als bedoeld in artikel 3 lid 1 van de 'Regeling tegemoetkoming energiekosten'.

- De accountant stelt vast dat, per EAN code waarvoor energie wordt geleverd, de MKB-onderneming geen vast contract had met een leverancier met een ingangsdatum die voor 1 november 2022 ligt en een einddatum na 31 december 2023 waarin leveringstarieven waren opgenomen die lager waren dan de tarieven als bedoeld in artikel 3 lid 1 van de 'Regeling tegemoetkoming energiekosten zijnde een leveringsprijs voor elektriciteit van € 0,35 per kWh en voor gas € 1,19 per M3.'. De accountant sluit hiervoor de opgaf uit de verklaring door de aanvrager aan met de overeengekomen leveringsovereenkomst(en).
- Daar waar afwijkingen worden geconstateerd neemt de accountant deze op in zijn rapport van feitelijke bevindingen.

5.3 Verstrekte steun op grond van paragraaf 2.1 van het Tijdelijk crisiskader

De aanvrager verklaart welke steun reeds is ontvangen op grond van paragraaf 2.1 van het Tijdelijk crisiskader.

- De accountant stelt vast dat de aanvrager een onderbouwing heeft opgesteld voor de reeds ontvangen steun op grond van paragraaf 2.1 van het Tijdelijk crisiskader.
- De accountant stelt met betrekking tot deze onderbouwing door de aanvrager vast dat:
 - De onderbouwing (van de reeds ontvangen steun) aansluit met de financiële administratie van de aanvrager;
 - De onderbouwing aansluit met de beschikbaar gestelde documentatie (bijvoorbeeld de (geconsolideerde) jaarrekening over het laatst afgesloten boekjaar, subsidievoorschotten, subsidievaststelling(en), jaarafrekening energie).
- Daar waar afwijkingen worden geconstateerd neemt de accountant deze op in zijn rapport van feitelijke bevindingen.
- De accountant vermeldt in zijn rapportage welke documentatie aan de onderbouwing ten grondslag ligt.

5.4 Groep van verbonden MKB-ondernemingen

De accountant stelt vast dat aan in de aanvraag opgenomen lijst met daarin de in Nederland gevestigde verbonden MKB-ondernemingen die tot de groep van verbonden MKB-ondernemingen behoren, een onderbouwing door de aanvrager ten grondslag ligt en dat deze onderbouwing aansluit met door de aanvrager aan de accountant beschikbaar gestelde documentatie.

De accountant baseert zich op de door de aanvrager verstrekte documentatie en argumentatie, waaronder bijvoorbeeld:

- De (geconsolideerde) jaarrekening over het laatst afgesloten boekjaar van de aanvrager en de (geconsolideerde) jaarrekening over het laatst afgesloten boekjaar waar de aanvragende MKB-onderneming in betrokken is.
- De in het jaarverslag uiteengezette samenstelling van de groep van verbonden MKB-ondernemingen, statuten van de rechtspersoon en het aandelhoudersregister.
- De door de aanvrager ingevulde SME self-assessment questionnaire conform de algemene groepsvrijstellingsverordening (verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014) zoals beschikbaar gesteld door de EU en digitaal te bereiken via RVO.nl (www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/subsidiespelregels/ministeries/ministerie-van-economische-zaken-en-klimaat/aanvraag-indienen/mkb-toets).

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de accountant zich een oordeel vormt over de inhoud van de onderbouwing of het daarin gehanteerde groepsbegrip. De accountant stelt uitsluitend vast of er een onderbouwing aanwezig is. De accountant vermeldt in de rapportage welke documentatie aan de bijlage ten grondslag ligt. Eventuele verschillen tussen de lijst, de onderbouwing door de aanvrager en de beschikbaar gestelde documentatie vermeldt de accountant eveneens in de rapportage.

Bijlage 1: Model rapport inzake overeengekomen specifieke werkzaamheden op de aanvraag tot subsidievaststelling in het kader van de **'Regeling tegemoetkoming energiekosten'**

Rapport inzake overeengekomen specifieke werkzaamheden op de aanvraag tot subsidievaststelling in het kader van de 'Regeling tegemoetkoming energiekosten'

Aan: Opdrachtgever

Opdracht

Wij hebben overeengekomen specifieke werkzaamheden verricht met betrekking tot de gegevens ten behoeve van de aanvraag tot subsidievaststelling in het kader van de 'Regeling tegemoetkoming energiekosten' (Staatscourant 2023, 28 februari 2023, nr. 6510 laatstelijk gewijzigd Staatscourant 2023, 20 maart 2023, nr. 8700). Van het formulier 'Aanvraag tot subsidievaststelling Regeling tegemoetkoming energiekosten' (hierna: de aanvraag) is een door ons voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt exemplaar bij dit rapport gevoegd.

De opdracht is met uzelf, de Minister van Economische Zaken en Klimaat en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland overeengekomen en heeft als doel opdrachtgever in staat te stellen te voldoen aan artikel 12 lid 2.b van de 'Regeling tegemoetkoming energiekosten'. De overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn door de Minister van Economische Zaken en Klimaat en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland vastgelegd in het 'Protocol ten behoeve van de overeengekomen specifieke accountantswerkzaamheden in het kader van de 'Regeling tegemoetkoming energiekosten' (hierna: het protocol).

De opdrachtvoorwaarden zijn omschreven in onze opdrachtbrief van ... (datum brief opdrachtbevestiging).

Verantwoordelijkheden van [Opdrachtgever] en de beoogde gebruikers

Het is de verantwoordelijkheid van u, de Minister van Economische Zaken en Klimaat en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland om te bepalen of de overeengekomen specifieke werkzaamheden toereikend en geschikt zijn voor het hierboven beschreven doel.

[Opdrachtgever] is verantwoordelijk voor de aanvraag tot subsidievaststelling in het kader van de 'Regeling tegemoetkoming energiekosten' waarop de overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn uitgevoerd.]

Van [Opdrachtgever] en de beoogde gebruikers, zijnde de Minister van Economische Zaken en Klimaat en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland wordt verwacht dat zij een eigen afweging maken van de overeengekomen specifieke werkzaamheden en bevindingen die door ons zijn gerapporteerd en hun eigen conclusies trekken uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden.

Onze verantwoordelijkheden

Een opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden houdt in dat wij de specifieke werkzaamheden uitvoeren die zijn overeengekomen met [Opdrachtgever] en met andere beoogde gebruikers, zijnde de Minister van Economische Zaken en Klimaat en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en de bevindingen rapporteren, die de feitelijke uitkomsten zijn van de uitgevoerde overeengekomen specifieke werkzaamheden. Wij doen geen uitspraken over de geschiktheid van de overeengekomen specifieke werkzaamheden. Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 4400 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden' en het protocol. Deze opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden is geen assurance-opdracht. Derhalve brengen wij geen oordeel of assurance-conclusie tot uitdrukking.

Wij wijzen erop dat, als wij aanvullende werkzaamheden zouden hebben verricht, of een controle- of beoordelingsopdracht zouden hebben uitgevoerd, wij wellicht aanvullende bevindingen zouden hebben geconstateerd die voor u van belang zijn.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Verder hebben wij de onafhankelijkheidsregels van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) nageleefd. Wij passen de 'Nadere voorschriften kwaliteitssystemen' (NVKS) toe. Op grond daarvan beschikken wij over een samenhangend stelsel van kwaliteitsbeheersing inclusief vastgelegde richtlijnen en procedures inzake de naleving van ethische voorschriften, professionele standaarden en andere relevante wet- en regelgeving.

Specifieke werkzaamheden en bevindingen

In deze paragraaf is een beschrijving van de overeengekomen specifieke werkzaamheden opgenomen en doen wij verslag van onze feitelijke bevindingen naar aanleiding van de door ons uitgevoerde werkzaamheden.

In overeenstemming met de opdrachtvoorwaarden en de 'Regeling tegemoetkoming energiekosten' hebben wij de werkzaamheden verricht zoals deze zijn vastgelegd in hoofdstuk 5 van het protocol.

Inzake de in het protocol voorgeschreven onderzoekspunten hebben wij het volgende verricht:

- ... (onder verwijzing naar het betreffende onderzoekspunt in het protocol)
- ... (idem)
- ... (idem)

De bevindingen bij de door ons verrichtte werkzaamheden zijn als volgt:

- ... (onder verwijzing naar het betreffende onderzoekspunt in het protocol)
- ... (idem)
- ... (idem)

De volgende documentatie is door de leverancier aan ons ter beschikking gesteld:

- ... (onder verwijzing naar het betreffende onderzoekspunt in het protocol)
- ... (idem)
- ... (idem)

Beperking in het gebruik en verspreidingskring

Bij het overeenkomen van de specifieke werkzaamheden is rekening gehouden met de verwachtingen van de beoogde gebruikers. Daarom is deze rapportage alleen bestemd voor u, de Minister van Economische Zaken en Klimaat en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Op deze rapportage kan niet door derden worden gesteund aangezien derden niet op de hoogte zijn van het doel van de werkzaamheden en de resultaten onjuist kunnen interpreteren. U kunt deze rapportage niet aan anderen afgeven zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming, tenzij wettelijke voorschriften anders bepalen. Tevens mag u geen passages uit dit rapport citeren of laten citeren, al dan niet met bronvermelding.

Plaats en datum

(naam accountantspraktijk)

(naam accountant)